

Spanje wil oorlogsmisdadigers Rwanda voor de rechter brengen

Een Spaanse advocaat verzocht Nederland deze week om steun bij het vervolgen van veertig hooggeplaatste Rwandese Tutsi's.

Rosa Groen

Rwandese Tutsi's die nu hoge functies vervullen in de Rwandese regering of bij de VN, zijn schuldig aan het vermoorden van tienduizenden Hutu's in de jaren na de genocide van 1994. Ze deden dit voornamelijk uit wraak: tijdens de genocide brachten met name Hutu's ongeveer 800.000 Tutsi's en gematigde Hutu's om. De Spaanse advocaat Jordi Palou Loverdos (42) was afgelopen week in Nederland om deze zaak tegen veertig Rwandese oorlogsmisdadigers te bepleiten. Nederland is een van de grootste donoren van Rwanda.

De aanklacht is ingediend door nabestaanden van negen Spaanse missionarissen en hulpverleners die tussen 1994 en 2000 in Rwanda zijn vermoord, omdat ze getuige waren van de wraakacties op Hutu's.

De zaak is nog niet eerder voor de rechter gebracht omdat het VN-tribunaal voor Rwanda alleen zaken van het jaar 1994 in behandeling

Advocaat Palou Loverdos: „Wel bizar dat oorlogsmisdadigers voor de VN-vredesmissies werken.”

neemt. Daarnaast werkt de regering tegen: enkele bewindslieden, onder wie de president, worden ook beschuldigd van oorlogsmisdaden. De zaak valt evenmin onder het mandaat van het Internationaal Strafhof, dat alleen misdaden begaan vanaf 2002 berecht.

De daders bekleeden hoge functies, zowel in Rwanda als daarbuiten. „Het is een ingewikkelde zaak, omdat de schuldigen nu aan de macht zijn. Verschrikkelijk ook dat de Rwandese regering omwille van de stabiliteit van het land na de genocide weer zo'n tragedie heeft laten gebeuren”, legt Palou Loverdos uit.

De aangeklaagden worden beschuldigd van genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Acht van hen bevinden zich niet in Rwanda of buurland Congo. Palou Loverdos: „Kayumba Nyamwasa is nu ambassadeur in India, een

andere verdachte werkt voor de Verenigde Naties in Nepal en de beschuldigde Karenzi Karake is de tweede man van de vredesmacht in Darfur.” De beschuldigen worden op de lijst gezet van de internationale politieorganisaties Interpol en Europol.

De huidige Rwandese president Kagame, die in 1996 het Rwandese Bevrijdingsleger leidde, staat ook op de lijst omdat hij opdracht gegeven zou hebben tot moord op de toenmalige president. In 2006 werd Kagame door een Franse rechter aangeklaagd. Dat deed hij toen af als 'onzinnig en politiek gemotiveerd'.

De meeste misdaden die Palou Loverdos vervolgd wil zien, zijn begaan onder de naar schatting miljoen Hutu's die na de genocide op de vlucht sloegen richting Congo (toen nog Zaïre). In 1996 viel een Congolese militie hun kampen aan.

Het Spaanse hooggerechtshof heeft de zaken in februari in behandeling genomen, op verzoek van Palou Loverdos. In Spanje mogen misdaden die de internationale rechtsorde schokken, berecht worden, ook al zijn deze niet in Spanje begaan.

Tweede Kamerlid Çörüz (CDA) heeft Loverdos beloofd de zaak onder de aandacht te houden. Hij heeft vragen gesteld aan de ministers van buitenlandse zaken en justitie.